

โครงการเกี่ยวกับประชากรและการอนามัย

ระวีวรรณ ขุ่มพุกษ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มอ. ปัตตานี รายงาน

สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสนับสนุนจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กำลังดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับประชากรและการอนามัยใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานจาก ๔ กระทรวงหลักซึ่งได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล

วัตถุประสงค์ของโครงการสืบเนื่องมาจากนโยบายเกี่ยวกับประชากร ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ที่มุ่งลดอัตราการเพิ่มของประชากรด้วยการลดภาวะเจริญพันธุ์ แต่ปรากฏว่าในขณะนั้นการลดภาวะเจริญพันธุ์โดยการขยายบริการด้านการวางแผนครอบครัวในเขต ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การที่จะดำเนินงานในด้านนี้ให้บรรลุผลได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดเห็นเกี่ยวกับประชากรและการอนามัย ตลอดจนวิธีการสื่อสารของบุคคลระดับ

บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จดังกล่าว

เพื่อให้เป็นแนวทางแก่รัฐบาลในการวางแผนนโยบายและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการลดภาวะเจริญพันธุ์ สถาบันประชากรศาสตร์จึงได้ดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับประชากรและการอนามัยใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้ดำเนินงานไปบ้างแล้วในระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๓๑ ที่ผ่านมา

การดำเนินงานที่ผ่านมาแบ่งออกเป็น

๑. สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชากรและการอนามัย สัมภาษณ์บุคคลต่อไปนี้ในจังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล

๑. ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศจ.บค.)
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัด
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาชุมชนเขต ๕
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้
๕. รองผู้อำนวยการ (ศจ.บค.)
๖. ปลัดจังหวัด
๗. คาโต๊ะยุติธรรม

๘. ประธานสภาจังหวัด ๘ นายกเทศมนตรี

กรอบของคำถามสำหรับผู้บริหารระดับสูงที่สัมภาษณ์นั้นเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์เรื่องทั่ว ๆ ไป ประชากร สุขภาพอนามัย และความสัมพันธ์ระหว่างประชากรและการอนามัย

๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการกลยุทธ์การสื่อสารในงานเกี่ยวกับประชากรและการอนามัยใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในการใช้การสื่อสารในงานประชากรและการอนามัย โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้ด้วย

ครั้งที่ ๑: ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ณ ห้องวิทยาลัย โรงแรมยะลา รามา จังหวัดยะลา

ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้จากจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล

๑. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด
๒. พัฒนาการจังหวัด
๓. เกษตรจังหวัด
๔. ศึกษาธิการจังหวัด
๕. สาธารณสุขจังหวัด
๖. นายอำเภอ ทุกอำเภอ ของ ๔ จังหวัด
๗. ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ

กิ่งอำเภอทุกกิ่งอำเภอของ ๔ จังหวัด
๘. ผู้อำนวยการกองพัฒนาบุคคล
(สจ.บด.) ๙. ผู้อำนวยการกองข่าว
และประชาสัมพันธ์ (สจ.บด.)
๑๐. หัวหน้าฝ่ายบริการวิชาการ
(พัฒนาชุมชนเขต ๘) ๑๑. หัวหน้า
ฝ่ายฝึกอบรม (พัฒนาชุมชนเขต ๘)

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่
๑๖-๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ณ ห้อง
วัลย์ โรงแรมยะลา รามก จังหวัดยะลา
ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้จาก ๑๗ อำเภอ
(จากการสุ่มตัวอย่าง) ของจังหวัด
ยะลา ปัตตานี นราธิวาสและสตูล

๑. สาธารณสุขอำเภอ ๒.
เกษตรอำเภอ ๓. ศึกษาธิการอำเภอ
๔. พัฒนาการอำเภอ ๕. ปลัด
อำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา
รายชื่ออำเภอทั้ง ๑๗ อำเภอ
๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แก่
จังหวัดยะลา อำเภอยะหา
อำเภอรามัน อำเภอธารโต

จังหวัดปัตตานี อำเภอหนอง
จิก อำเภอมายอ อำเภอโคกโพธิ์
อำเภอยะหริ่ง กิ่งอำเภอไม้แก่น

จังหวัดนราธิวาส อำเภอ
เมือง อำเภอจะนะ อำเภอสุไหง
โก-ลก อำเภอสุคิริน อำเภอเยงอ
อำเภอศรีสาคร

จังหวัดสตูล อำเภอควนโดน
อำเภอละงู อำเภอควนกาหลง

เนื่องจากเป็นการประชุม
เชิงปฏิบัติการในเรื่องเดียวกัน
ดังนั้นกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติ
การทั้งสองครั้งจึงเหมือนกัน ยกเว้น
บุคคลผู้มาทำพิธีเปิดการประชุม
ครั้งที่ ๑ ได้แก่ พ.ต.เถียร แก้วนิคย์
รองผู้อำนวยการศูนย์พัฒนา

๖๐ รุสมิเต

บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่
๒ ได้แก่ พ.ต. ขอบ มงคลรัตน์
รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

วันแรกของการประชุมในแต่ละ
ครั้ง หลังจากพิธีเปิดการประชุม
และการรับประธานนำชาผ่านพ้น
ไปแล้ว เป็นการบรรยายเรื่อง ความ
เห็นเกี่ยวกับประชากรและการ
อนามัย โดย รศ.มาลินี วงษ์สิทธิ์
จากสถาบันประชากรศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ช่วงบ่ายเริ่ม
เวลา ๑๔.๐๐ น. เป็นการบรรยาย
อีกเช่นกัน เรื่อง ประชากรและ
การอนามัยใน ๔ จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ โดยนายแพทย์ อนันต์
สุไลมาน ผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริม
สุขภาพเขต ๘ หลังจากพัก
รับประทานอาหารเมื่อเวลา ๑๕.๓๐
น. แล้วก็เปิดโอกาสให้มีการอภิ
ปรายอย่างกว้างขวางจนถึงเวลา
๑๖.๓๐ น.

วันที่สองของการประชุม
เริ่มตั้งแต่เช้าเวลา ๘.๓๐ น. เป็นต้น
ไป เป็นรายการบรรยายเรื่อง เทคนิค
การใช้สื่อในการให้ข้อมูลข่าวสาร
และการประชาสัมพันธ์โดย รศ.ดร.
ระวีวรรณ ประกอบผล คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และเมื่อพักรับประทานน้ำชา พอ
เรียบร้อยแล้วหนึ่งชั่วโมงก่อนเที่ยง
ก็เป็นการบรรยายอีกเช่นเคย ในหัว
ข้อเรื่อง สื่อที่ใช้ในงานประชากร
และการอนามัย : สภาพที่เป็นอยู่
ปัญหาและข้อเสนอแนะโดย นาย
มนัส ดุลยพัชร ผู้พัฒนาการสำนัก
งานส่งเสริมวิชาการและการบริการ
สาธารณสุข สาธารณสุขจังหวัด
ยะลา ภาคบ่ายเป็นการอภิปราย
การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ทั้งสองครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุม
ทุกท่านจะได้รับการขอรับรองให้กรอก
แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ประชากรและการอนามัยใน ๔
จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรอบของ
แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ๒.
ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน ๓. พฤติ
กรรมการรับสาร ๔. ประชากรและ
การอนามัย ๕. งานอนามัยแม่และ
เด็ก ๖. งานวางแผนครอบครัว
๗. งานโภชนาการและอนามัย
สิ่งแวดล้อม

การประเมินผลของคำสัม
ภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงและคัดอบ
จากการกรอกแบบสอบถามทั้ง
หมดนี้ กำลังอยู่ในระหว่างการ
ดำเนินการตามขั้นตอน คาดว่า
จะเสร็จเป็นรูปของรายงานภายใน
เดือนกรกฎาคม ศกนี้

ในส่วนของการสัมภาษณ์
ความคิดเห็นและการประชุมเชิง
ปฏิบัติการ คณะทำงานประกอบด้วย

๑. นางมาลินี วงษ์สิทธิ์ รอง
ศาสตราจารย์สถาบันประชากร
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. นางสาวจันทร์เพ็ญ
แสงเทียนฉาย นักวิจัยสถาบัน
ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

๓. นางสาวระวีวรรณ ชุ่ม
พฤษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นอกจากการสัมภาษณ์ผู้
บริหารระดับสูง การประชุมเชิง
ปฏิบัติการทั้งสองครั้งแล้ว การ
ดำเนินงานในโครงการเกี่ยวกับ

(อ่านต่อหน้า ๓๔)